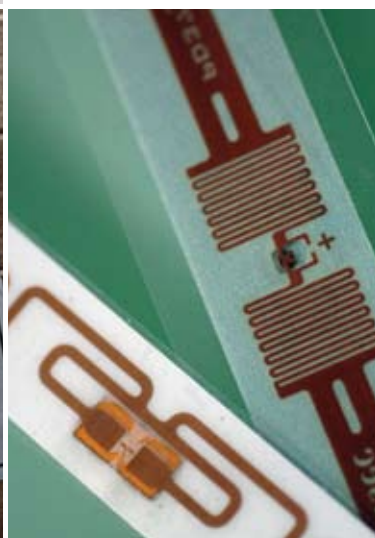

**Kas ir
GS1?**

Kas ir standarti? Standarti ir vienošanās, kas strukturē jebkuru darbību vai nozari. Tie var būt noteikumi vai norādījumi, kurus visi ievēro. Tie var būt produktu vai pakalpojumu mērīšanas, aprakstīšanas vai klasificēšanas veidi.

Viens no vienkāršākajiem veidiem, kā saprast standartu noderīgumu, ir **padomāt, kas notiktu, ja nebūtu standartu**. Ņemsim, piemēram, kurpju izmērus. Sieviešu kurpju 7. izmērs Ņujorkā ir 38. izmērs Šanhajā, 4,5. izmērs Londonā, 37,5. izmērs Parīzē, 23. izmērs Tokijā un 5,5. izmērs Sidnejā.

Starptautiskajam ceļotājam, kurš vēlas iepirkties, tas ir neērti un apgrūtināši.

Tāpat tas ir arī ļoti neērti un apgrūtināši apavu ražošanas uzņēmumiem.

Tā kā apavu izmēriem nav globālu standartu, uzņēmumiem vieni un tie paši apavi, kas paredzēti dažādām valstīm, jāmarķē atšķirīgi. Visos pirkuma pasūtījumos, rēķinos un piegādes pavaddokumentos katrai valstij jānorāda savs pareizais izmērs. Līdz ar to nepieciešams vairāk laika, lai pievērstu uzmanību visām šīm reģionu īpatnībām, attiecīgi lielākas ir arī izmaksas. Šīs izmaksas apavu ražošanas uzņēmumi spiesti pārliekt uz patērētājiem augstākas apavu cenas veidā.

Apavi ir tikai viens ļoti vienkāršs piemērs! Iedomājieties, cik sarežģīti nestandardizēti uzņēmējdarbības procesi būtu globālām kompānijām, kas izgatavo produktus no liela daudzuma sastāvdaļu, kuras tiek saņemtas no daudzām dažādām vietām. Padomājiet arī, kā izmaksu veidošanu ietekmē starptautiskās tirdzniecības pieaugums un aizvien augošie izdevumi par enerģiju.

Tieši šo iemeslu dēļ tik daudz uzmanības tiek veltīts tam, lai atrastu veidus, kā kāpināt starptautiskās piegāžu ķēdes loģistikas efektivitāti. Un tieši tāpēc standartiem ir vienlīdz liela nozīme gan attiecībā uz uzņēmumiem, gan patērētājiem: **standarti ir pamats skaidrai un saprotamai apmaiņai starp uzņēmumiem it īpaši šobrīd arvien vairāk globalizētajā ekonomikā. Tie palīdz visiem uzturēt zemākas izmaksas.**

Pēdējo 30 gadu laikā GS1 pievēršies piegādes ķēdē izmantojamu globālu standartu izstrādāšanai un ieviešanai. GS1 standarti nodrošina pamatnoteikumu kopumu, kas pasaules mērogā nodrošina produktu, pakalpojumu un vietu unikālu identifikāciju un informācijas apmaiņu, kas dod labumu gan uzņēmumiem, gan arī padara cilvēku dzīvi ik dienas ik labāku. Standarti nodrošina efektīvu apmaiņu starp uzņēmumiem un darbojas kā pamatvadlīnijas, kas veicina sadarbību un nodrošina noteiktu struktūru daudzām nozarēm.

GS1 standarti tuvina uzņēmumus, kas pārstāv visus piegādes ķēdes posmus – ražotājus, izplatītājus, mazumtirgotājus, slimnīcas, pārvadātājus, muitas organizācijas, programmatūras izstrādātājus, dažādas vietējās un starptautiskās institūcijas utt. GS1 standartus izmanto gan lielās starptautiskās ķēdes un mazie vietējie veikali, gan pasaulslaveni zīmoli un individuālie amatnieki.

Šie uzņēmumi, kuriem īstenībā, iespējams, ir atšķirīgas biznesa intereses, kopīgi strādā GS1 vadībā, lai vienotos par standartiem, kas padara piegādes ķēdi ātrāku, efektīvāku, vienkāršāku un lētāku.

Bez šādas neitrālas, bezpeļņas un globālas organizācijas, kāda ir GS1, tik atšķirīgi uzņēmumi, iespējams, nespētu vienoties par standartiem.

GS1 to panāk, un ieguvēji ir gan patērētāji gan uzņēmumi. Starptautiskai organizācijai GS1 ir biroji 108 valstīs, un vairāk kā 2 000 darbinieku pasaulē palīdz sasniegt GS1 vīziju. GS1 darbu finansē lietotāju iemaksas.

GS1 standartus sākotnēji radīja ražotāji un mazumtirgotāji, lai uzlabotu pārtikas un patēriņa preču sadales efektivitāti starp lielveikaliem; šodien GS1 standartus lieto miljoniem uzņēmumu daudzās nozarēs, starp kurām ir veselības aprūpe, transports un loģistika, aironautika, aizsardzība, ķīmijas industrija, augstās tehnoloģijas un, protams, joprojām – mazumtirdzniecības piegādes ķēde.

Svītrkods. Siks, nemanāms rīks, kas mainīja pasauli.

Pasaulē katru dienu tiek nolasīti vismaz 5 miljardi svītrkodu.

No Atlantas līdz Zagrebai, no Oklendā līdz Čīrihei skeneri nolasā svītrkodus visāda veida precēm, kuras saražojuši miljoniem dažāda lieluma uzņēmumi. Skeneri nosūta nolasīto svītrkodu informāciju uz tūkstošiem dažāda veida datoru, izmantojot dažādas programmatūras, kuras izveidojuši konkurējoši uzņēmumi, lai pārvaldītu pārvaldījumus, glabāšanu, pasūtījumus, pārdošanu.

GS1 svītrkodi noteikti ir vispazīstamākā GS1 standartu sistēmas daļa. Kopš tie vairāk kā pirms trīsdesmit gadiem tika izgudroti, GS1 veido un pārvalda svītrkodu standartus, kas ļauj uzņēmumiem un organizācijām visā pasaulē automātiski identificēt produktus, paletes un vietas.

GS1 svītrkodi dod iespēju uzņēmumiem efektīvāk pārvaldīt piegādes ķēdi.

Efektīva piegādes ķēde šodienas globālajā ekonomikā ir obligāta nepieciešamība. Tā kā arvien vairāk uzņēmumu ievieš globālās iegādes stratēģiju, piegādes ķēžu pārvaldība ir kļuvusi grūtāka, tai pat laikā vēl svarīgāka, lai uzņēmums gūtu panākumus.

Nepietiekami vai neprecīzi dati, kas virzīti kopā ar piegādi, neveiksmes gadījumā zīmoliem var radīt lielus zaudējumus. Toties datu kvalitātes uzlabošanas rezultātā peļņa var strauji pieaugt.

Tādi GS1 standarti kā svītrkodi uzņēmējiem dod iespēju reaģēt uz globalizētas piegādes ķēdes prasībām, kāpinot darba efektivitāti un palielinot rentabilitāti.

Jaunu pakalpojumu sniegšanas iespējas klientiem

Jau trīsdesmit gadus GS1 standarti tiek izmantoti, lai veidotu labāku patērētāju pieredzi lielveikalos un veikalos visā pasaulē. Un mēs nedomājam tik drīz apstāties.

Tuvākajā nākotnē daži no pakalpojumiem būs saistīti ar jaunu svītrkodu. Šodien visiem labi zināmais vecais GS1 svītrkods parādās jaunā variantā, ko sauc par GS1 DataBar.

GS1 DataBar ir mazāks par savu priekšteci, tomēr tajā var būt vairāk informācijas. Rezultātā to var piestiprināt ļoti mazām precēm, piemēram, atsevišķiem augļiem un tajā var ietvert daudz detalizētas informācijas, piemēram, derīguma termiņu datumus. DataBar var izmantot atlaižu kuponu izgatavošanai, jo tajā var ietvert visu nepieciešamo informāciju kuponu apstrādei kases aparātā.

To visu iepriekšējās paaudzes svītrkods izdarīt nespēj.

Tātad drīz vien lielveikalā jūs gaidīs jauni pakalpojumi. Jauni pakalpojumi, kas kļūs iespējami, pateicoties jaunajiem GS1 standartiem iekodētiem jaunajā GS1 DataBar svītrkodā.

Piemēram, pateicoties GS1 DataBar, jūs pavadīsiet mazāk laika pie kases, jo veikala darbiniekam nevajadzēs sarakstā meklēt nopirktā kivi kodu vai lasīt jūsu pasniegtā kupona datus un derīguma termiņu. Pateicoties GS1 DataBar, varēsiet būt droši, ka visas vitrīnā izliktās vistas ir svaigas un gatavas jūsu ģimenes maltītei.

Šie ir tikai daži veidi, kā GS1 standarti var atbalstīt jaunu pakalpojumu radīšanu un veicināt pircēju labāku pieredzi.

Labāka visas piegādes ķēdes pārredzamība

RFID jeb radiofrekvenču identifikācija ir tehnoloģija, kura izmanto RFID etiķetes (angl.-tag), kuras šodien atrodamas daudzās vietās – no pasēm un ID kartēm līdz signālierīcēm, kuras atver pieeju "ātrajai joslai" uz maksas ceļiem, tiltiem vai automaģistrālēm.

Šajās RFID etiķetēs (tag) ir silikona mikroshēmas un antenas, un tajās ietilpst daudz datu, kurus var "izlasīt", nevirzot skeneri tieši pāri etiķetei. Tas ir ļoti tehnisks un sarežģīts process. Izmantot RFID nozīmē pienācīgi pārvaldīt visus iesaistītos elementus: etiķetes un to ļoti mazās sastāvdaļas, pārnēsājamās nolasīšanas ierīces, vārtu izmēra nolasīšanas ierīces, programmatūru, precīzas frekvences, kurās etiķetes var raidīt... pat atbilstošu papīra un līmes veidu, lai izgatavotu uzlīmes ar RFID etiķeti.

Visā pasaulē uzņēmumi gatavojas gūt labumu no revolucionāriem uzlabojumiem, kurus šī tehnoloģija ievieš piegādes ķēdē un patērētāju dzīvē. RFID var palīdzēt pārvaldīt piegādes, krājumus un aktīvus, samazināt viltojumus un medicīniska rakstura kļūdas, apkarot zādzības un vēl daudz ko citu. Taču tā kā RFID ir tik sarežģīta un daudzveidīga, standartu nepieciešamība ir ārkārtīgi svarīga.

Šeit sākas GS1 darbības lauks. **GS1 EPCglobal® standarti liek RFID tehnoloģijai strādāt uzņēmumu un cilvēku labā.**

Kad RFID etiķetēs iekodētie GS1 standarti tiek nolasīti, noliktavas strādnieki un veikala darbinieki var uzzināt ne tikai to, kas ir šis priekšmets, bet arī to, kur tas atrodas pašlaik un kur tas atradās iepriekš. Rezultātā procesi vairākos atšķirīgos sektoros kļūst efektīvāki un vienkāršāki.

GS1 EPCglobal, kas ir Starptautiskās organizācijas GS1 sastāvdaļa, darbība veltīta RFID tehnoloģijas attīstības vadīšanai, nosakot un atbalstot tādu standartu ieviešanu, kas nodrošina RFID funkcionēšanu visos ģeogrāfiskajos rajonos, valstīs un nozarēs. Tā nodrošina arī, ka dalībnieki ievēro stingrus konfidencialitātes noteikumus, līdz ar to respektējot patērētāju tiesības.

Pacientu drošības un aprūpes uzlabošana

Medicīnas sektors ir ārkārtīgi sarežģīta vide, kurā pastāvīgi jākontrolē cilvēki, zāles un medicīnas ierīces, lai nodrošinātu, ka pareizais pacients saņem pareizās zāles pareizajā laikā un pareizo devu.

Tomēr ārsti un medmāsas ir tikai cilvēki, un tas diemžēl nozīmē, ka slimnīcās visā pasaulē ik dienas tiek pieļautas kļūdas. Mediķi ir noguruši pēc garajām darba stundām, bieži vien sakarā ar darbinieku trūkumu spiesti darīt vairāk nekā pienākas, un dažreiz pacientam tiek iedota nepareizā deva vai nepareizais medikaments, vai pareizā medikamenta pareizā deva... bet nepareizajam pacientam.

Ik dienas tamlīdzīgu ārstēšanas kļūdu dēļ mirst simtiem cilvēku. Lielāko daļu šo kļūdu varētu viegli novērst, un medicīnas nozare strādā, lai to panāktu.

Un GS1 palīdz.

GS1 Veselības aprūpes darba grupa satuvina slimnīcas, farmaceitiskos uzņēmumus, medicīnas ierīču ražotājus, pārvaldātājus un citus. Šie uzņēmumi, no kuriem daudzi ir konkurenti, GS1 vadībā kopīgi strādā, lai izstrādātu standartus, kuri palielinās pacientu drošību un uzlabos pacientu aprūpi, samazinot ārstēšanas kļūdas un pilnveidojot produktu izsekojamību.

Cīņa pret viltojumiem

Rokassomiņu un pulksteņu viltošana ir problēma. Receptu zāļu viltošana ir nopietna problēma.

Pasaulē ir simtiem vietu, kur steigā ierīkotās laboratorijās, izmantojot cukuru, vasku vai vēl ko sliktāku, ražo viltotas tabletes, kuras izskatās tieši tāpat kā īstās. Viltojumi kļuvuši tik izsmalcināti, ka dažos gadījumos pat uzņēmumi, kuru produkti tikuši dublēti, bez ķīmiskajām pārbaudēm nevar atšķirt īstos ražojumus no viltotajiem.

Neraugoties uz visām medicīnas nozares pūlēm, šis nederīgās vai pat bīstamās zāles nonāk tirgū.

Par laimi, uzsākts darbs, lai izveidotu agrīnās brīdināšanas sistēmu attiecībā uz viltotiem medikamentiem un tie nekad un nekur nenokļūtu to cilvēku tuvumā, kuriem vajadzīgas īstas zāles.

GS1 standartiem jau šobrīd ir galvenā loma cīņā pret viltošanu. Viens no pašlaik izstrādājamo projektu piemēriem ir farmaceitiskajai nozarei paredzētais GS1 EPCglobal projekts Electronic Pedigree Messaging Standard (Elektroniskais Izcelsmes Ziņojuma Apmaiņas Standarts).

Bez tam, mūsu darbs farmaceitisko produktu viltojumu novēršanā dod mums lielisku iespēju palīdzēt arī citām nozarēm, kuru ražojumi arī tiek bieži viltoti, piemēram, kosmētika, elektronika un automašīnu detaļas.

Patērētāju drošības garantēšana

No kurienes nāk pārtika, kuru ēd jūsu ģimene? Kā tā nokļuva lielveikalā? Pa kādu maršrutu tā tur nonāca? Uz etiķetes rakstīts "dabisks", bet vai tā tiešām ir? Vai produkts satur kādu vielu, pret kuru jūsu meitai ir alerģija? Vai tas ir audzēts un novākts videi draudzīgā, ilgtspējīgā veidā?

Iespēju atbildēt uz šiem jautājumiem dod izsekojamības sistēmu izmantošana.

Lai izsekojamības sistēmas darbotos, tām jāzina viss, kas notiek katrā ceļa posmā no fermas līdz virtuves galdam. Taču līdz ar paplašināto un izteikti globālo piegādes ķēžu palielināšanos un arvien pieaugošo līgumu izmantošanu ražošanā pārtikas produktu izsekošana no viena gala līdz otram ir kļuvusi grūtāka.

GS1 standarti padara iespējamās izsekojamības sistēmas globālā mērogā – neatkarīgi no tā, cik uzņēmumi iesaistīti vai cik daudzas robežas tiek šķērsotas, pārtikai un pārtikas produktu sastāvdaļām pārvietojoties no viena piegādes ķēdes gala visā tās garumā līdz patērētājam.

Izsekojamība īpaši svarīga ir tad, ja notiek kaut kas slikts un pārtikas produkti jāizņem no apgrozības. Pašreizējā Eiropas Savienības likumdošana uzliek par pienākumu ražotājam informēt varas iestādes un patērētājus par jebkādu potenciālu risku, ko patērētājiem var radīt viņu izstrādājumi. Daudzas citas valstis arī pārskata savu likumdošanu šajā jautājumā. Atsevišķie audzētāji un ražotāji, kas ieinteresēti aizsargāt savus zīmolus pret kaitējumu, ko nodara bojātas izejvielas vai vāji pārvaldīta produktu atsaukšana no apgrozības, atbalsta produktu atsaukšanas iekšējo noteikumu un metožu izstrādi.

GS1 standartiem var būt būtiska nozīme produktu izņemšanā no apgrozības. Tā kā standarti ir vispārēji un sniedzas no viena piegādes ķēdes gala līdz otram, tie nodrošina tūlītēju piekļuvi precīzai informācijai par produktiem, un tas ļauj ātri veikt visaptverošu izņemšanu no apgrozības.

Tomēr varbūt vēl svarīgāk ir tas, ka mūsu standarti veicina kvalitātes nodrošināšanu un krājumu precīzu kontroli, kas palīdz padarīt izņemšanu no apgrozības maksimāli nevajadzīgu un reti pielietojamu.

Ātra un viegla globāla komunikācija... bez neskaitāmiem papīru kalniem

Uzņēmējdarbībai šobrīd ir globāls raksturs. Tas nozīmē, ka jums, jūsu piegādātājiem, loģistikas firmai, grāmatvedībai un ikvienam citam, kas iesaistīts jūsu uzņēmuma darījumos, jābūt iespējai efektīvi sazināties ar klientiem Ķīnā, Francijā, Brazīlijā, Indijā, Dienvidkorejā un citur.

Lai kādā valodā jūs runātu, tomēr nepieciešams arī veids, kā ātri un netraucēti kopīgi lietot biznesa informāciju visā piegādes ķēdē.

Kāpēc gan to nedarīt bez tik bezgalīgi daudziem papīru kalniem! Mūsdienās biroji ir aprakti papīros. Pirkuma pasūtījumi. Sūtīšanas pasūtījumi. Transportēšanas paziņojumi. Piegādes pavadzīmes. Kvītis. Rēķini. Maksājuma paziņojumi. Dokumenti, kas jāpārbauda. Dokumenti, kas jāievada datoru sistēmā. Dokumenti, kas jāiereģistrē. Un katrs no tiem rada laika, darba, naudas zaudējumus un CO2 izmešus.

Par laimi, GS1 var piedāvāt labāku risinājumu.

GS1 eCom standarti sniedz skaidrus norādījumus par visu šo darījuma dokumentu veidu elektronisko versiju izveidošanu. GS1 standarti ļauj tirdzniecības partneriem veikt nepārtrauktu informācijas apmaiņu elektroniskā veidā. Nav svarīgi, kādas ir viņu iekšējās programmatūras sistēmas un datortehnika. Nav svarīgi, kādā valodā viņi runā mājās.

Izmantojot šādus standartus, partneri piegādes ķēdē var sadarboties, lai ātrāk reaģētu uz patērētāju pieprasījumiem. Rodas mazāk kļūdu, kas saistītas ar vāju tastatūras pārvaldīšanu vai sliktu rokrakstu. Netiek patērēts tik daudz papīra. Un nevienam nav jāapgūst dučiem svešvalodu, lai gūtu starptautiskus panākumus.

Jaunu sadarbības veidu sekmēšana

Visiem uzņēmumiem pasaulē ir datu bāzes, kas piepildītas ar informāciju par produktiem, ko viņi ražo, pārdod vai pērk. Šīs datu bāzes darbojas ļoti līdzīgi katalogiem, kurus klienti izmanto pasūtījumu izdarīšanai un savu piegādes ķēžu pārvaldīšanai. Grūtības rodas tad, kad vienam uzņēmumam savā datu bāzē jānomaina kāda informācijas vienība vai jāpievieno jauna: pēkšņi izrādās, ka "katalogs" vairs nav aktuāls, un uz tā informāciju vairs nevar paļauties.

Tas kļuvis īpaši svarīgi pēdējos gados: kļūdas rēķinos un neefektivitāte globalizētā piegādes ķēdē pazemina uzņēmumu rentabilitāti un efektivitāti.

GS1 globālais datu sinhronizācijas tīkls jeb GDSN[®] dod iespēju uzņēmumiem, kuri veic savstarpējus darījumus, vienmēr nodrošināt vienādu informāciju viņu sistēmās. Visas izmaiņas, ko izdara viens uzņēmums, automātiski un nekavējoties ir pieejamas visiem pārējiem uzņēmumiem, kuri veic darījumus ar šo uzņēmumu.

Precīza, detalizēta un atjaunināta informācija par produktiem palīdz gan uzņēmumam, gan patērētājiem. Zīmolu īpašnieki var ātrāk un vieglāk ieviest jaunus produktus tirgū. Mazumtirgotājiem ir mazāk administratīvā darba un mazāk kļūdu pasūtījumos un sūtījumos. Bet lielveikalu pircēji varēs iegādāties vēlamos produktus, nevis redzēt tukšus plauktus.

GS1 globālais datu sinhronizācijas tīkls dod iespēju piegādes ķēžu partneriem nepārtraukti sinhronizēt informāciju, tā uzlabojot efektivitāti piegādes ķēdēs un nodrošināt pircēju labāku apkalpošanu.

Darbs kopā ar GS1

Lai sekmīgi realizētu projektus, kas līdzīgi šeit aprakstītajiem, jāapvienojas simtiem ieinteresēto personu no visas pasaules. Tāpēc arī pastāv GS1 organizācija.

GS1 vīzija ir tāda pasaule, kurā lietas un informācija par tām efektīvi un droši pārvietojas, nodrošinot ieguvumus uzņēmumiem un uzlabojot cilvēku dzīvi ik dienu it visur.

GS1 uzdevums ir būt neitrālam vadītājam, kas dod iespēju organizācijām attīstīties un ieviest vispārējos standartus, nodrošinot līdzekļus, atbildību un uzticēšanos, kas nepieciešami GS1 vīzijas sasniegšanai.

GS1 piedāvā pilnu pakalpojumu un risinājumu klāstu, kas veidoti, balstoties uz GS1 standartu sistēmu un GS1 identifikācijas atslēgām.

GS1 produktu četras galvenās grupas ir:

GS1 ir arī pilns *risinājumu* klāsts, kurā GS1 standartu izlase apvienota komplektā, kas nodrošina uzņēmējdarbību vērstu patiesu saistību ar tādiem jautājumiem kā izsekojamība.

Ja jūsu uzņēmumam nepieciešams svītrkoda numurs vai vēlaties ieviest izsekojamības programmu, vai apsverat RFID iespējas, vai vēlaties sākt elektronisku rēķinu apmaiņu ar partneri, vai interesējaties par jebkuru no daudzajiem risinājumiem un pakalpojumiem, kuru iespējas nodrošina GS1 standarti, tad vienkārši sazinieties ar vietējo GS1 biedra organizāciju. (Latvijā – „GS1 Latvija”)

GS1 darbojas 108 valstīs visā pasaulē. Sameklējiet GS1 biedra organizāciju GS1 mājas lapā interneta vietnē www.gs1.org/contact

4 750475 000024

Latvija

Brīvības iela 149,
Rīga, LV-1012, Latvija
T 67830822
F 67332276
E gs1@gs1.lv

www.gs1.lv
www.gs1lv.org